

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי י"ג בניסן תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מ"ל או לפקס.

קידושין - מ"א

1. משנה - האיש מקדש בו ובשלוחו. האשה מתקדשת בה ובשלוחה. אם בשלוחו, צריך לומר בו?

- א. רב יוסף: ללמד שמצוה בו יותר מבשלוחו, כמו שרב ספרא היה חותך ראש של בהמה לכבוד שבת, רבא היה מולח שיבוטא.
- ב. יש אומרים: שיש גם איסור בשלוחו, שאסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה, שמא יראה בה דבר מגונה ותתנגנה עליו, ורחמנא אמר: ואהבת לרעך כמוך. ודברי רב יוסף אמורים כלפי 'האשה מתקדשת בה ובשלוחה' שמצוה בה יותר מבשלוחה אך אין אצלה איסור, כיון שאמר ריש לקיש טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו.

2. עוד שנינו 'האיש מקדש את בתו כשהיא נערה' משמע שלכתחילה לא יקדש את בתו כשהיא קטנה, מה הטעם? רבי אלעזר: אסור לאדם שיקדש את בתו כשהיא קטנה, עד שתגדל ותאמר בפלוני אני רוצה.

3. מנין לנו מן התורה ששליחות מועלת?

- א. בגירושין - ושלח - מלמד שהוא עושה שליח, ושלחה - מלמד שהיא עושה שליח, ושלח ושלחה - מלמד שהשליח עושה שליח.
 - ב. בקידושין - מקיש הויה ליציאה.
 - ג. בתרומה מצינו - תורם כדעת בעל הבית, אם אינו יודע תורם אחד מחמישים - מדה בינונית, ואף אם פיחת או הוסיף מועיל. אתם גם אתם, לרבות את השליח. [ולא ניתן ללמוד את הקודמים מתרומה כיון שתרומה ישנה במחשבה].
 - ד. בקדשים מצינו - חבורה שאבד פסחה, ואמרו לאחד צא ובקש ושחוט עלינו, והלך ומצא ושחט והן לקחו ושחטו, אם שלו נשחט ראשון - הוא אוכל משלו והם אוכלים ושותים עמו, [וכל הקודמים נחשבים חול לגבי קדשים].
- המקור מר' יהושע בן קרחה - מנין ששלוחו של אדם כמותו 'ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים', והרי אין כל הקהל שוחטין אלא רק אחד [ולקמן יבוא מקור נוסף]. [ואין ללמוד מקדשים לכולם כיון שרוב מעשיהן ע"י שליח].

4. בג' מקומות מצינו מקור ששלוחו של אדם כמותו: גירושין ותרומה וקדשים. האם היה ניתן ללמוד אחד מהם מהשנים האחרים?

- א. קדשים אי אפשר - כיון שגירושין ותרומה נחשבים כחול לגביהם.
- ב. גירושין אי אפשר - כיון שתרומה וקדשים ישנם במחשבה.
- ג. תרומה אכן אפשר ללמוד מהאחרים, ולפ"ז יש לברר למה נצרך הדרשה 'אתם גם אתם' ויישבו כדלהלן:
 - א. לכדרי ינאי: מה אתם בני ברית, אף שלוחכם בני ברית, ונכרי אינו יכול להיות שליח של ישראל לתרום. אין ללמוד זאת מדרשת ר' יוחנן: אין העבד נעשה שליח לקבל גט מיד בעלה של אשה, לפי שאינו בתורת גיטין וקידושין. כיון שהו"א דווקא עבד שאינו בר היתירא, אבל עכו"ם ששייך בתרומת עצמו ויכול לעשות שליח.
 - ב. לר' שמעון הסובר שעכו"ם אינו בתורת תרומה כל עיקר וסובר שתרומתו אינה מדמעת, וזר שאכל ממנה בשגגה אינו חייב חומש, מ"מ הוצרך 'אתם גם אתם' בתרומה כיון שאמר מר: אתם - ולא אריסין, אתם - ולא שותפין, אתם - ולא אפוטרופוס, אתם - ולא התורם את שאינו שלו, א"כ הו"א אתם - ולא שלוחכם.